

kring i Landet (Her!); thi, naar den høitagede Indenrigsminister har sagt, at han ansaae hele dette Fæstevæsen for en høist skadelig og fordærvelig Uting, som han sammenlignede med et Hazardspil, og naar han tillige tilspøiede ved at sammenligne Gods-eierne med Banqueurerne, at det omsider maatte komme saavidt, at Godseierne aldeles afflødte Fæstebonden, saa kan jeg virkelig ikke indsee andet end at en saadan Udtalelse i denne Mand's Mund, som bedst af alle her Landet er istand til at overskue alle disse Forhold, maa, ihvor træffende og slaaende den end kan være, dog virke i høieste Grad nedslaaende paa den talrige Klasse af Medborgere, som skulde være udsatte for at blive ødelagte ved et saa fordærveligt Hazardspil, som, hvis jeg forstod den ærede Indenrigsminister ret, han dog meente, at det alligevel ikke havde nogen saadan Hast med at faae hævet, men som man meget godt kunde lade gaae sin egen, som jeg vil sige, skæve Gang. Jeg veed naturligviis ikke, hvilket Indtryk en saadan Udtalelse af den høitagede Minister har gjort paa denne ærede Forsamling, men det veed jeg, at det har virket i høieste Grad nedslaaende paa mig, at høre denne Dyring af den ærede Minister, hvis Kald og Pligt jeg anseer det for at være, naar han saa inderligt er gjen-nemtrængt af Overbeviisningen om sliig Indretnings Skadelighed og Fordærvelighed, da at fride ind med kraftig Haand og ikke stole paa den Tid, som han ikke kan kjende eller raade over, og om hvilken han har sagt, at den nødvendigtviis maa føre den Smule Velstand, som Fæstebønder hist og her i Landet kunde have sammenparet, over i Godseiernes Lomme, uagtet han til samme Tid har udtalt, at han heller ansaae, at Formuen fordeelttes mellem flere Bønder end kom i en Herremands Haand. En saadan Række af Selvmødsigelser maa jo naturligviis føre til den Tanke, at den ærede Minister, skjøndt der sikkert har været tilstrækkelig Opfordring for ham hertil, endnu ikke har klaret sine Ansæelser om denne store og vigtige og nødvendige Reform i Landbosforholdene, og enten er han ikke enig med sig selv, om hvorledes han vil gribe denne Sag an, eller ogsaa maa han, den Overbeviisning

uagtet, som han har udtalt angaaende det Fordærvelige, Skadelige og Fordæstelige i det hele Forhold, dog alligevel møde en Hindring og Modstand med Hensyn til Udførelsen af sin Reform, som vi ikke kjende noget til, og som jo paa Grund af det Mystiske og Dunkle i den, maa fremkalde en alvorlig Frygt og Beskyrning. Jeg kan saaledes ikke andet end paa det Varmeste anbefale det stillede Forslag.

Indenrigsministeren: Hvis den ærede Forslagsstiller har ventet Understøttelse fra min Side med Hensyn til det af ham stillede Uendringsforslag, kan jeg ikke opfylde denne Forventning, og jeg troer ogsaa, at en saadan Forventning vil være ubegrundet, naar man vil støtte den paa det, den ærede Forslagsstiller yttrede. Jeg skal tillade mig, først at holde mig til, hvad Forslagsstilleren fremførte, og senere med et Par Ord komme tilbage til det, som blev fremført af min ærede Sidemand. Den ærede Forslagsstiller støttede sig fornemmelig derpaa, at jeg havde udtalt den Overbeviisning, at det er ønskeligt, at Formuen fordeles saameget som muligt ligeligt her i Landet, og at man fra Statens Standpunkt hellere maa foretrække, at Formuen er i Bondestændens end i Godseiernes Hænder, forsaavidt man gennem Lovgivningen og overeensstemmende med Ret og Retfærdighed kan naae dette Maal. Derhen yttrede jeg mig, Ordene bleve ikke anførte aldeles correct af den ærede Forslagsstiller, hvad der jo er aldeles rimeligt, da det ikke var hans Hensigt; det var kun hans Hensigt at antyde, at det, at jeg havde udtalt den Overbeviisning, at en saadan Fordeling af Formuen var ønskelig, at Bondestanden var formuende, og at det var mere ønskeligt, end at Godseierne vare det, hvis man vilde stille disse 2 Interesser imod hinanden, skulde lede til et saadant Resultat, som det, han har tilfigtet ved sit Forslag. Naar han imidlertid venter, at jeg skulde understøtte hans Forslag, da er hans Forventning som sagt, aldeles ubegrundet, thi jeg vilde ansee mig fuldkommen berettiget til at sige, at jeg anseer det for langt ønskeligere for Landet, at de Heste, hvormed Gaardmanden ploier Huusmandens Løb, tilhørte Huusmanden, end at de tilhørte Gaardmanden, at jeg anseer det for overmaade ønske-